

ידיעות תל-אביב יפו

20.09.19 יום שישי, כ' באלול תשע"ט ■ חינוך לקוראי "ידיעות אחרונות"

הם מנגנים את הביטלס, סיימון וגרפונקל ואפילו עידן רייכל • הסטודנטים (בתמונה) שהגיעו מארצות הברית לישראל כדי ללמוד רפואה מרימים למאושפזים במחלקות של איכילוב • ואיך מגיבים החולים? "ברגע אחד אתה רואה איך כל המחיצות נופלות", הם אומרים | 18

מוזיקה לבריאות

עירוני

להקת פוד טרט

מי הם אנשי פארק הירקון? • תערוכה ייחודית תציג צילומי ענק שלהם על עמודים וקירות ברחבי הפארק

34

ספורט

דגל אדום

יעקב אקהויז, סמל אדום ומשחקי הנשמה הגדולים של המתעדן, מסביר מה לא עובד בהפעל בשנים האחרונות

52

משפחה

סגרה חשבון

אלמנה עשירה איבדה תקווה שבנה ההולל יתחתן והיא תהיה סבתא לנכדים • היא החליטה לפעול בדרך מקורית

36

משפטי

בריון במדים

מפקד צוות יס"מ הורשע בבית המשפט בהכאת נתינים ארית'איים ללא סיבה • השופט: "הדיווח שלו רחוק מהאמת"

24

מרשם בדוק לבריאות

סטודנטים אמריקאים לרפואה שלומדים באוניברסיטת תל אביב הקימו את להקת "מחיקה במחלקות" • אחת לשבועיים הם מביאים גיטרות, כינור ויוקלילי ומופיעים בחדרי האשפוז באיכילוב • "לחולים כאן יש טעם מוזיקלי מצוין", מחמיאה מישל פלורנטין, רופאת ילדים לעתיד, ומשתפת גם חלק מהפלייליסט: קאברים לסיימון וגרפונקל, הביטלס ועידן רייכל

אורי קינדר

פעם, בעוד זמן לא רב, הם יעבדו במחלקות כתי החולים ויעקבו בקפדנות אחר פרוטוקולים של טיפולים, אבל עכשיו הם עדיין סטודנטים לרפואה ויכולים לעבוד בין המחלקות עם טרומבון, גיטרות, אקורדיון, כינור ויוקלילי ולנגן, להפוך את החדרים לאולמות מופעים קטנים ואת המאושפזים לקהל. באיכילוב כבר יש להם מעריצים. קבלו במחאות כפיים את להקת "מוזיקה במחלקות" (כאנגלית זה כמובן נשמע טוב יותר - Music in the wards). מספר חבריה משתנה כל הזמן: בשנה שעברה הם היו 15, השנה הם שישה ומקווים שבקרוב יצטרפו אליהם עוד שניים.

לא רק יהודים

הם לא מפה כלל. הסטודנטים לרפואה שמנגנים לחולים באיכילוב הם חלק מתרבות לימודים אמריקאית של ארבע שנות לימודים שם וארבע שנות לימודים ב"ש ראל. כשהם כאן הם לומדים בסאקלר, בית הספר לרפואה באוניברסיטת תל אביב. התוכנית הזאת מיועדת רק לסטודנטים יהודים?

אייל בן דוד (29), נגן הגיטרה בלהקה, נולד בחיפה. כשהיה בן עשר עזבה משפחתו לקליפורניה. השבוע הוא אומר ש"יש הרבה סטודנטים יהודים, אבל לא כולם. גם לא יהודים מצטרפים אליה. מכיוון שנולידת בישראל ועובתי כשהייתי ילד, רציתי לחוות את הארץ גם כאדם בוגר. מערכות הבריאות בשתי המדינות שונות. בישראל, לא משנה מי אתה, יש לך גישה למערכת הבריאות. בארצות הברית אתה משלם ורק אז מקבל שירותי בריאות. מי שלא יכול לשלם נמצא בבעיה. גם מבחינה טכנולוגית הרפואה בישראל מתקדמת. סטודנטים לא יהודים שומעים על התוכנית, מגיעים ל"ש ראל לביקור ומתאהבים במקום".

ג'ורדן פריד (25), נגן הטרומבון מניו יורק (שעתיד להיות כירורג אורתופדי), מוסיף: "לישראל יש אקדמיה רפואית טובה ורוב פאים מלמדים מנוסים מאוד. ישראל היא מקום מצוין ללמוד בו רפואה".

אולי בסוף תישארו כאן. מישל פלורנטין (24), על היוקלילי ובע"תיר רופאת ילדים: "על פי התוכנית אנחנו אמורים לחזור לארצות הברית כדי לעשות שם את ההתמחות. יש מי שרוצה לעשות אותה בארץ. כרגע אנחנו עוד לא יודעים מה יקרה בעתיד".

דבורה אייזנברג (24), גיטריסטית: "מה שבטוח הוא שכולנו נעשה מה שצריך כדי שהסטודנטים שיבואו אחרינו ייקחו את המושכות והלהקה תמשיך לנגן, לשיר, לשמח חולים ולעזור להם".

כמה זמן עוד תהיו בישראל? פריד: "אני בשנה הרביעית והאחרונה. כל השאר בשנה השלישית שלהם כאן".

לפרוק את הלחץ

איך נולדה המוזיקה במחלקות, או ליתר

(משמאל לימין) בן דוד, שמואל בלמונט, פלורנטין, אייזנברג ויעקב גראזי. להקת "מוזיקה במחלקות" | צילומים: ריאן

פריד: "פעם הייתי כסיכוב רופאים בכוקר. בערב חזרתי לאותו חדר וניגנתי לילדים. כשאנחנו נכנסים לחדר אולי אנחנו עדיין נראים חלק מהמערכת, סטודנטים לרפואה, אבל כשמתחילה המוזיקה זה משהו אחר. עכשיו אנחנו אדם מול אדם. הם רואים אותנו אחרת, ואולי גם אנחנו רואים אותם אחרת, לא רק כמו מאושפזים".

פלורנטין: "כשמבינים שאנחנו עתידים להיות רופאים זה משנה לחולים ולאנשים שאיתם את החשיבה על רופאים. יש מי שרואה ברופאים אנשים קרים ולא תמיד מביין עד כמה אכפת לרופאים מהחולים. אני חושבת שכשהם רואים אותנו ככה זה נותן להם הרבה תקווה".

לשיר בחי"ת ועי"ן

ומה נכנס לפלייליסט של ההופעות? אייזנברג מפתיעה: "לאחדים מאיתנו יש חומרים מקוריים, אבל בדרך כלל אנחנו שרים קאברים ומוכנים גם להיענות לבקשות מיוחדות של הקהל".

ובכל זאת, אפשר לפרט קצת יותר על השירים שאתם שרים?

"הרבה פולק - סיימון וגרפונקל, בוב דילן מבוקש מאוד, הביטלס, פרנק סינטרה. לחר"לים בישראל יש טעם מוזיקלי מצוין, מ"ח מיאה פלורנטין. ניגנו גם בריטני ספירס למאזינים צעירים וגם מוזיקה ישראלית - אריק איינשטיין, מאיר אריאל ועכשיו גם עידן רייכל".

אתם שרים בעברית? "רובנו מדברים עברית או אנחנו מתמו"דים".

עם המוזיקה המזרחית והים תיכונית הם עדיין מתקשים קצת להתמודד. "הלוואי

החדר פשוט קם ומתחיל לרקוד", אומר בן דוד.

פלורנטין: "אפשר לדבר על רפואה מניקודת המבט של המדע, אבל היום אנחנו יודעים שלמוזיקה יש יכולות תרפויטיות. ראינו חולים שהיו להם רגליים שבורות ופ"תאום הם החלו לזוז אחרי שאמרו להם שהם לא מסוגלים לזוז. זה קרה אחרי ששרנו. ראינו חולים שלא תקשרו בכלל ופתאום התחילו לחזוץ את השפתיים. לא רק אנחנו מבחינים בכל אלה. האחיות רואות את זה בדיוק כמונו ויכולות להעיד על זה".

פריד: "כרגע אחר אתה רואה איך כל המ"חיצות נופלות, כל המגננות. אתה נכנס לחדר ורואה אותם כואבים, טובלים או סתם אדישים, וכרגע שאנחנו מתחילים לנגן פתאום הם צוחקים, בוכים, מרגישים. אני חנו מסתכלים על החולה בצורה הרבה יותר הוליסטית, יותר שלמה".

אייזנברג: "בכל פגישה עם חולים אנחנו מרגישים את השינוי אצלם. כל אדם מתחבר למוזיקה, מתחבר לשיר בצורה כלשהי".

דיוק, "המוזיקה במחלקות"? "לפני ארבע שנים", פריד מספר. "המחזור שמעלינו התווה את הדרך. הם פשוט הגי"עו למחלקות והתחילו לנגן. כולנו עסוקים בלימודים כל הזמן. לכולנו יש רקע במור"זיקה, וחישנו דרך לנתב את הלחץ הגדול שבו נתון סטודנט לרפואה. מוזיקה היא דרך מצוינת לפרוק מתח, וזאת הרגשה נהדרת לנגן למי שממש מעריך את זה".

פלורנטין: "אנחנו באים לאיכילוב פעם בשבועיים, נכנסים למחלקות, מבקשים מהאחיות לעבור בין החדרים ולשאול מי מעוניין שנופיע אצלו בחדר. מעולם לא קרה שהשיבו לנו בשלילה. זה לא מפתיע אותנו. אנחנו פה בכתי החולים כל היום ורואים שיש הרבה חולים ששוככים לברם רוב הזמן. צריך לרומם את רוחם. לא כול"נו מדברים עברית ולא כל החולים יכולים לדבר איתנו, ולא תמיד מתחשק להם, אבל מוזיקה היא שפה בין-לאומית".

הארבעה מספרים שהשפעת המוזיקה על החולים ועל משפחותיהם כמעט מירית. "כל

פריד: "כשאנחנו נכנסים לחדר אולי אנחנו עדיין נראים חלק מהמערכת, סטודנטים לרפואה, אבל כשמתחילה המוזיקה זה משהו אחר"

פלורנטין: "אנחנו רואים שיש הרבה חולים ששוככים לבדם רוב הזמן. לא כלנו מדברים עברית, אבל מוזיקה היא שפה בין-לאומית"

"האחיות יכולות לספר איזו השפעה יש לנו על החולים". בית החולים איכילוב

לא יפה", נזכרת הסטודנטית האמריקאית. "ניגנתי לחולים בתרדמת, לאחרים שהיו במצבים קשים. האפשרות שקיבלתי, להמשיך ולעשות זאת בישראל, עם סטודנטים אחרים, היא מדהימה ונותנת לי המון".

בן דוד: "לפני כמה ימים ניגנו לאם ובתה את השיר Yesterday של הביטלס, לבקש שתן. הייתי שקוע מאוד בשיר ובנגינה ורק לקראת סופו ראיתי שהן בוכות. אחר כך הן הסבירו לי בדיוק למה ולאיוו תקופה בחייהן השיר הזה החזיר אותן. הרגע הזה נגע בי. הרגע שבו המחסום הוסר והבנתי שהגעתי לנפש שלהן, פתחתי שם משהו".

בלי עצות רפואיות

אין כאן מועדון מעריצים. גם לא עמודים ייעודיים ברשתות החברתיות. הרופאים שהם וגם הקהל שלהם מקווים שההיכרות, נעימה ונהדרת ככל שתהיה, לא תהיה ארוכה. לעתים בכל סבב הופעות מתחלפים לגמרי האנשים שמגיעים להקשיב להם. "יש מי שמצלמים את ההופעות ושולחים לנו אחר כך. לפעמים הם גם שואלים שאלות רפואיות, אבל בזה הקשר מתמצה", מסבירה פלורנטין. "אשמח להמשיך לשיר גם כשאהיה רופאה, אבל לעולם לא אנגן במקום שבו אעבוד. יחסי רופא-מטופל צריכים להישאר מקצועיים. כשמערכים מוזיקה הדברים נעשים רגשיים ולדעתי, יש קירות שאסור לשבור. נכון שלפעמים החולים מרגישים בנוח לדבר איתנו, לשתף, לקטר. הם רוצים להישמע. אנחנו מקשיבים, אבל אף פעם לא ניתן עצה רפואית או משהו רומה לזה".

"אנחנו לא עושים פה עבודה של רופא, מבהירה אייזנברג, "אבל יש כמה דרכים לטפל. ישנה הדרך הרפואית וישנה גם הדרך שמוודאת שהחולה נמצא במקום הנכון מבחינה רגשית. יש הרבה מקום למוזיקה ברפואה".

שנצליח לשיר אותן פעם. האותיות הגרוניות עוד מסתדרות לנו, אבל מנעד הקול מורכב יותר".

נכון, לא מדובר בהופעה בפארק הירקון, אין כאן בדיקות סאונד וצ'ק של המיקרופון, אבל אין הרבה מעיד על כך שהסטודנטים לרפואה, חברי להקת "מוזיקה במחלקות", שרים רע. אדרבה. באופן מפתיע הם שרים בהרמוניה יפה ונוגעת ללב.

מתי תקליטו אלבום?

(צוחקים) "אנחנו רוצים להיות רופאים, לרפא אנשים", אומרים כולם.

פלורנטין: "ועד שנהיה רופאים - נשיר. רוצה לשמוע למה אני שרה בלהקה הזאת?"

כן.

"כי ראיתי מה מוזיקה עשתה לאמי בזמן שגססה מסרטן. כמה ימים לפני שהיא נפטרה עמדנו כל המשפחה מסביב למיטתה וניגנו את Leaving on a jet plane, השיר האהוב עליה. ראינו איך פתאום, לראשונה זה זמן רב, היא פוקחת את עיניה. זאת הסיבה שאני מאמינה בכוח של המוזיקה, ביכולת שלה לגרום לכל אדם להגיב".

גם פריד הבין את כוחה של המוזיקה בזכות המשפחה. "אני מנגן כל חיי", הוא מספר. "אחי הבכור מתמודד עם אוטיזם. הוא מנגן בפסנתר, ואני בטרומבון. המור זיקה חיברה בינינו מאוד וגרמה לי להבין כמה אפשר להתחבר לאחרים באמצעותה. ויש לי עוד דוגמה להשפעה המיטיבה של מוזיקה על חולים. בקולג' ניגנתי פעם בבית חולים פסיכיאטרי, ופתאום החדר התמלא אנשים. בסוף השיר ניגשה אליי אישה ויאטנמית והחלה לדבר איתי. לא הבנתי מילה ממה שאמרה, אבל הצוות שם נדהם. האישה הזאת לא תקשרה ולא דיברה במשך שנים".

גם אייזנברג מספרת על חוויית נגינה מימי לימודיה בקולג'. "ניגנתי ושרתי בבית אבות שבו התייחסו למטופלים כצורה מאוד

אייזנברג: "בארצות הברית ניגנתי לחולים בתרדמת ולחולים אחרים שהיו במצבים קשים. האפשרות לעשות זאת בישראל, עם סטודנטים אחרים, היא מדהימה"

פלורנטין: "אשמח להמשיך לשיר גם כשאהיה רופאה, אבל לעולם לא אנגן במקום שבו אעבוד. יחסי רופא-מטופל צריכים להישאר מקצועיים"